

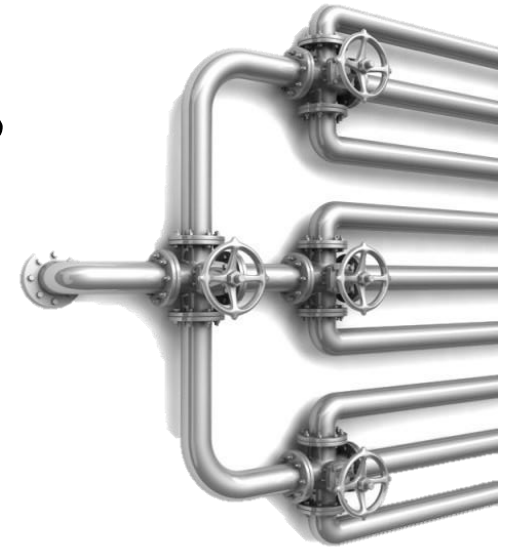
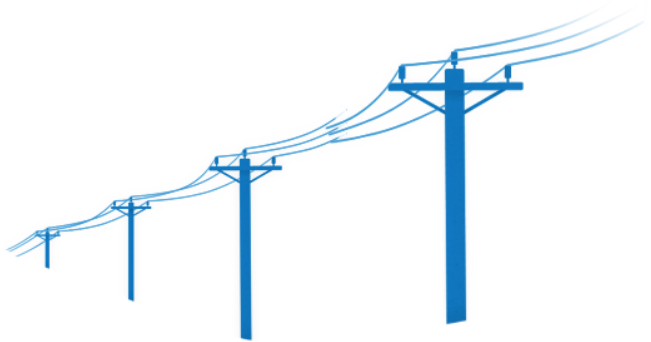
ენერგეტიკისა და მდგრადი
განვითარების ინსტიტუტი

ენერგეტიკული ტარიფები

საბაზო ინფორმაცია განსჯისათვის

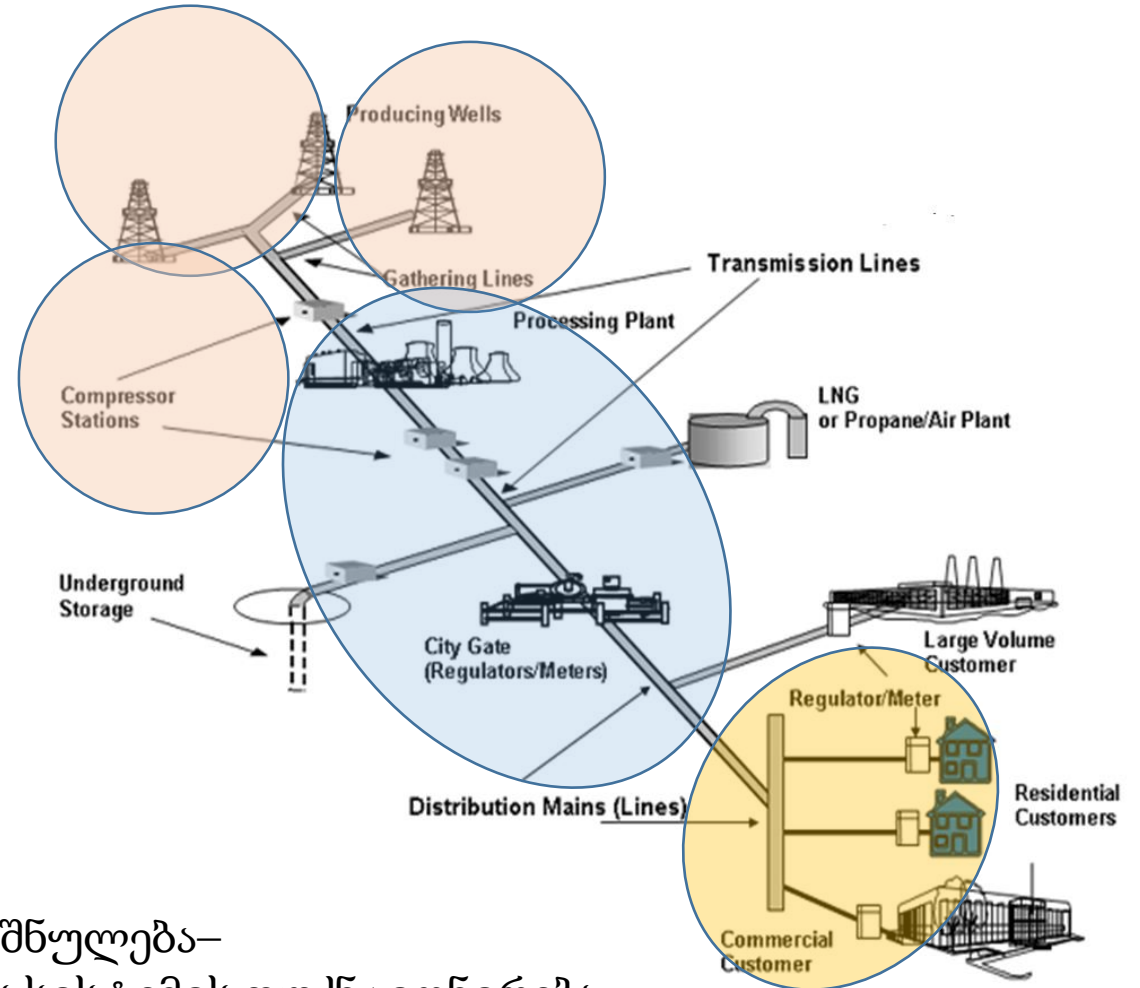
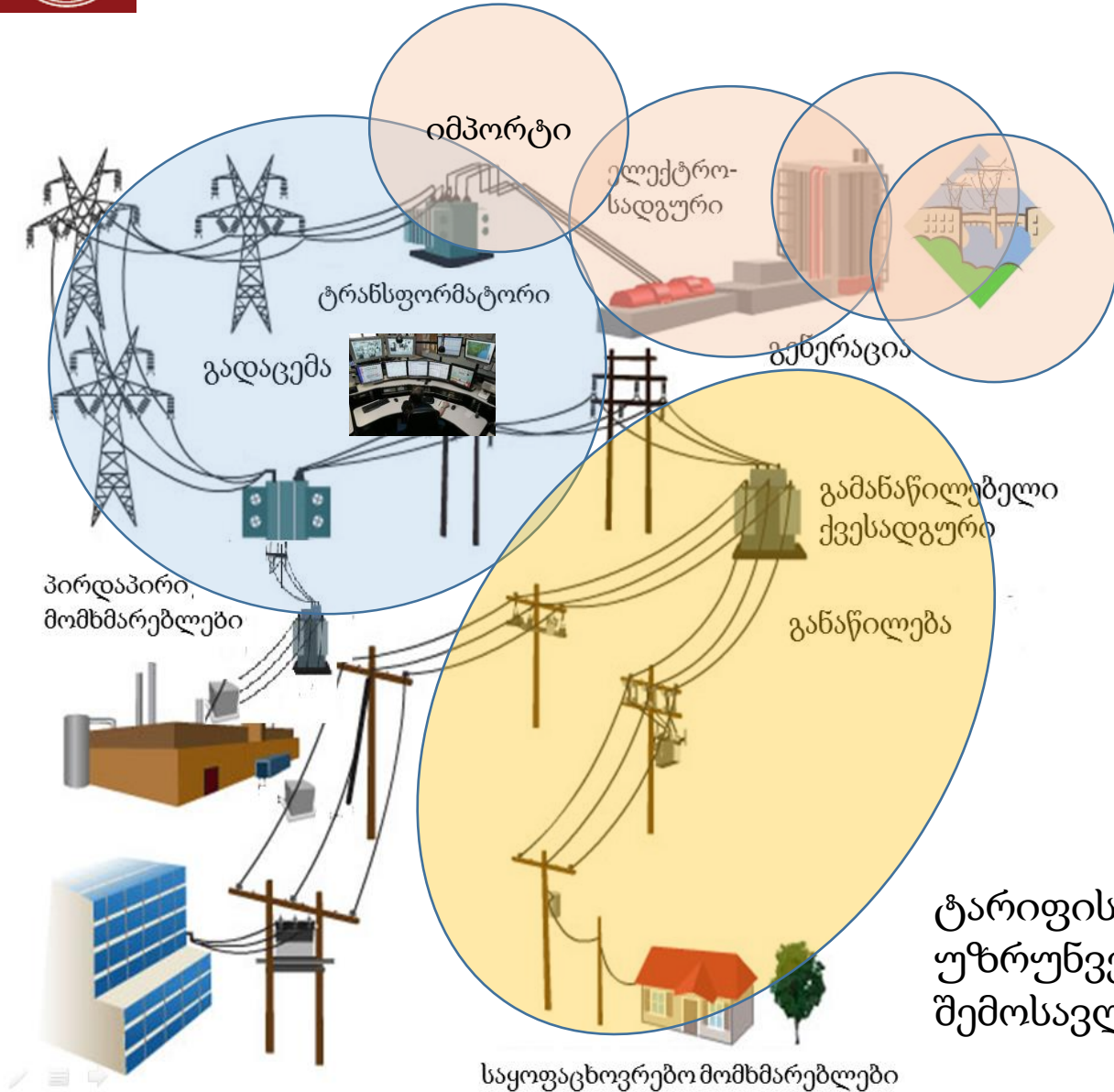
მურმან მარგველაშვილი

შესავალი

- ევროპასთან დაახლოება და საზოგადოებრივი კონტროლის მექანიზმების შექმნა
- სატარიფო ცრურწმენების უარყოფა და პოლიტიკის სფეროდან ეკონომიკის სფეროში გადაყვანა
- საკითხები დებატებისთვის:
 - ენერგეტიკული ბაზრის მონაწილეები და ტარიფის კომპონენტები
 - ტარიფის დანიშნულება
 - ტარიფის სიდიდეზე მოქმედი ფაქტორები
 - ტარიფი და სოციალურ–ეკონომიკური პოლიტიკა
 - ნაცრისფერი არეები

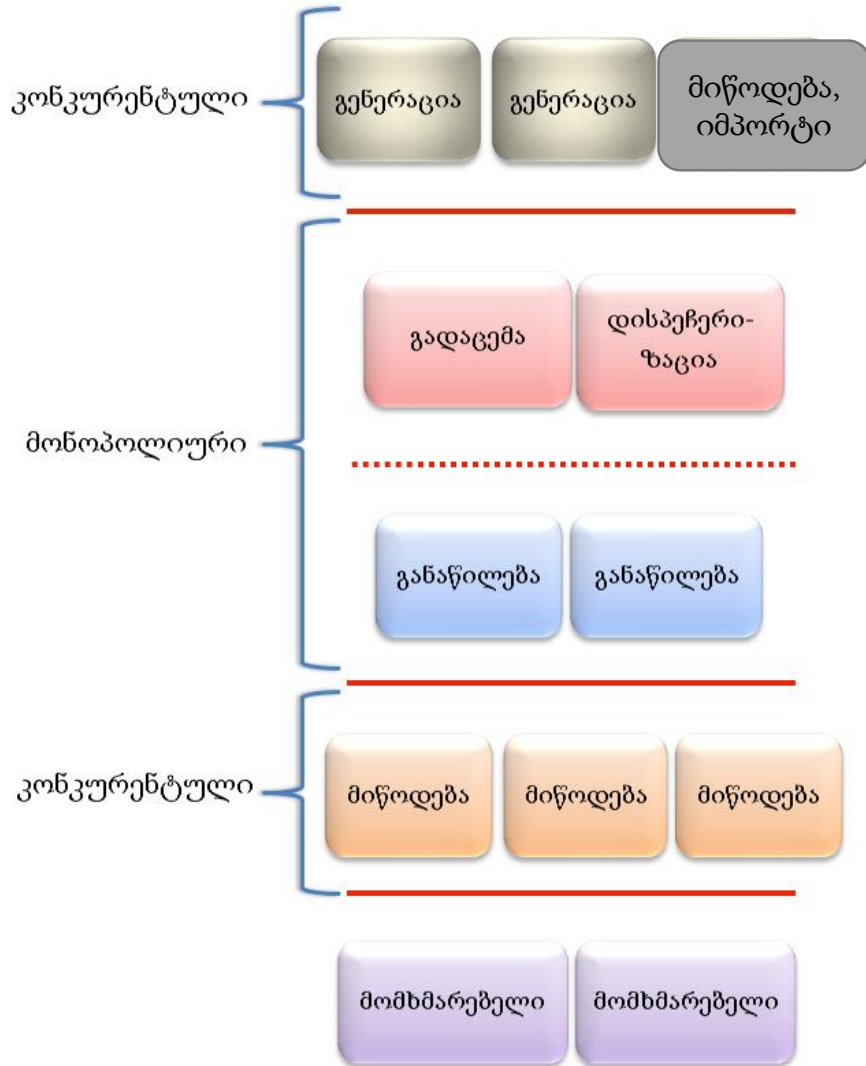
ენერგეტიკული ბაზრის მონაწილეები

ტარიფის დანიშნულება—
უზრუნველყოს სისტემის ფუნქციონირება
შემოსავლებით ოპტიმალურ დონეზე

ელექტროენერგიის ტარიფის კომპონენტები

• ელექტროენერგიის ღირებულება

• გადაცემის

• დისპეტჩერიზაციის

• რეზერვის ტარიფი

• განაწილების ტარიფი

• დღე

"Telasi"-s tarifi 2006	16
dRg	2.44
Tarifi dRg-s gareSe	13.56
Telasis el.energiis ganawilebis saSualo Sewonili tarifi (TeTri/kvt.sT)	7.89
saqrusenergo (TeTri/kvt.sT)	0.18
dispetCerizacia (TeTri/kvt.sT)	0.15
eleqtrogadacema 35-110-220 (TeTri/kvt.sT)	0.5
Eel. Sesyidvis tarifi+ sarezervo simZlavre	4.84

Your Electricity Bill

ecotricity

Ms A Sample
155 Sample Street
Sample Town
XX XXX

Current Balance £127.23 CR

This is your electricity bill for the period from 9th July 2012 to 1st October 2012.

As you pay by a regular monthly amount, there is no need to pay this balance. However if you think you are paying too much or too little or that your bill is wrong, please take a meter reading and give us a call on 0845 555 7 200.

5

10th October 2012
Tariff: Green Electricity
Account number: 4123 4567
Bill number: 70000771231
Supply address
Ms A Sample
155 Sample Street
Sample Town
XX XXX

2

How we calculated your bill

	Price per unit	No. of units	Amount
Consumption	15.25p	1000	£152.50
Standing Charge			£33.00
Sub Total			£185.50
VAT at 5%			£9.27
Total cost of electricity in this period			£194.77

სამომხმარებლო ტარიფზე მოქმედი ფაქტორები

- ენერგიის შესყიდვის ღირებულება
 - იმპორტის ფასი
 - გენერაციის ფასი
- გაწეული გონივრული საოპერაციო ხარჯები
 - ხელფასები, რემონტები, მასალა
- გონივრული ინვესტიციები
- ენერგეტიკული პოლიტიკა

განუსაზღვრელობის ფაქტორები

- მოხმარების რეალური სიდიდე
- ენერგიის ბაზრის ფასები
- გაცვლითი კურსი
- სხვა

ენერგიის რეალური
ფასი ვერ იქნება
გრძელვადიანად
სტაბილური

ოპტიმალური დონიდან გადახრა საზიანოა

TANSTAAFL

ეკონომიკის და მოსახლეობის
სუბსიდირება ენერგეტიკული
სექტორის ხარჯზე
შესაძლებელია მხოლოდ
მოკლე ვადით სანამ
ენერგეტიკა ნგრევას დაიწყებს,
შემდეგ მაინც აუცილებელია
ბიუჯეტური სახსრებით ჩარევა

საზოგადოებრივი ზარალი

ენერგეტიკული სექტორის
ზემოგება მომხმარებლის
ხარჯზე
სოციალური და
ეკონომიკური განვითარების
შენელება

ტარიფის ოპტიმალური დონე

გრძელვადიან პერსპექტივაში

- არაპროდუქტიული
ენერგომომხმარებლის გაზრდა
- გაზრდილი ინვესტირების
საჭიროება,
- საბიუჯეტო ხარჯები
- ენერგომომხმარებლის ზარალი

გრძელვადიან პერსპექტივაში

ენერგომომხმარებლის შემცირება და
ენერგეტიკული სექტორის
შემოსავლების კლება მოხმარების
კლების გამო

საჭიროა კვალიფიციური მუდმივი რეგულირება პოლიტიკური ჩარევა ტარიფში მავნეა როგორც აწევის ასევე დაწევის მიმართულებით

საქართველოს წარმომადგენელი
მთაწმინდის მაჟორიტარი
კანდიდატი
ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობა

დასაქმება
და დაბალი
ტარიფები!

თამთა დავითაშვილი 10

ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობა

საბურთალოს მაჟორიტარი
კანდიდატი

დასაქმება და დაბალი ტარიფები!

10 შაჟა ბაგაშვილი

41

საჩხარავოს ბიზნისი
„ბიძიჩა იჯიჩიჩიჩიჩი – ქაჩიჩიჩიჩიჩიჩი“

საჩხარავოს პროგრესი

არასწორი ფასის შედეგები

ინფლაციის გავლენა ტარიფზე

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
საშუალო წლიური წინა წლის საშუალო წლიურთან	109.2	109.2	110.0	101.7	107.1	108.5	99.1	99.5	103.1
დეკემბერი წინა წლის დეკემბერთან	108.8	111.0	105.5	103.0	111.2	102.0	98.6	102.4	102.0

ინფლაციის კოეფიციენტი – ფასების ინდექსი **1.53**

2006წ

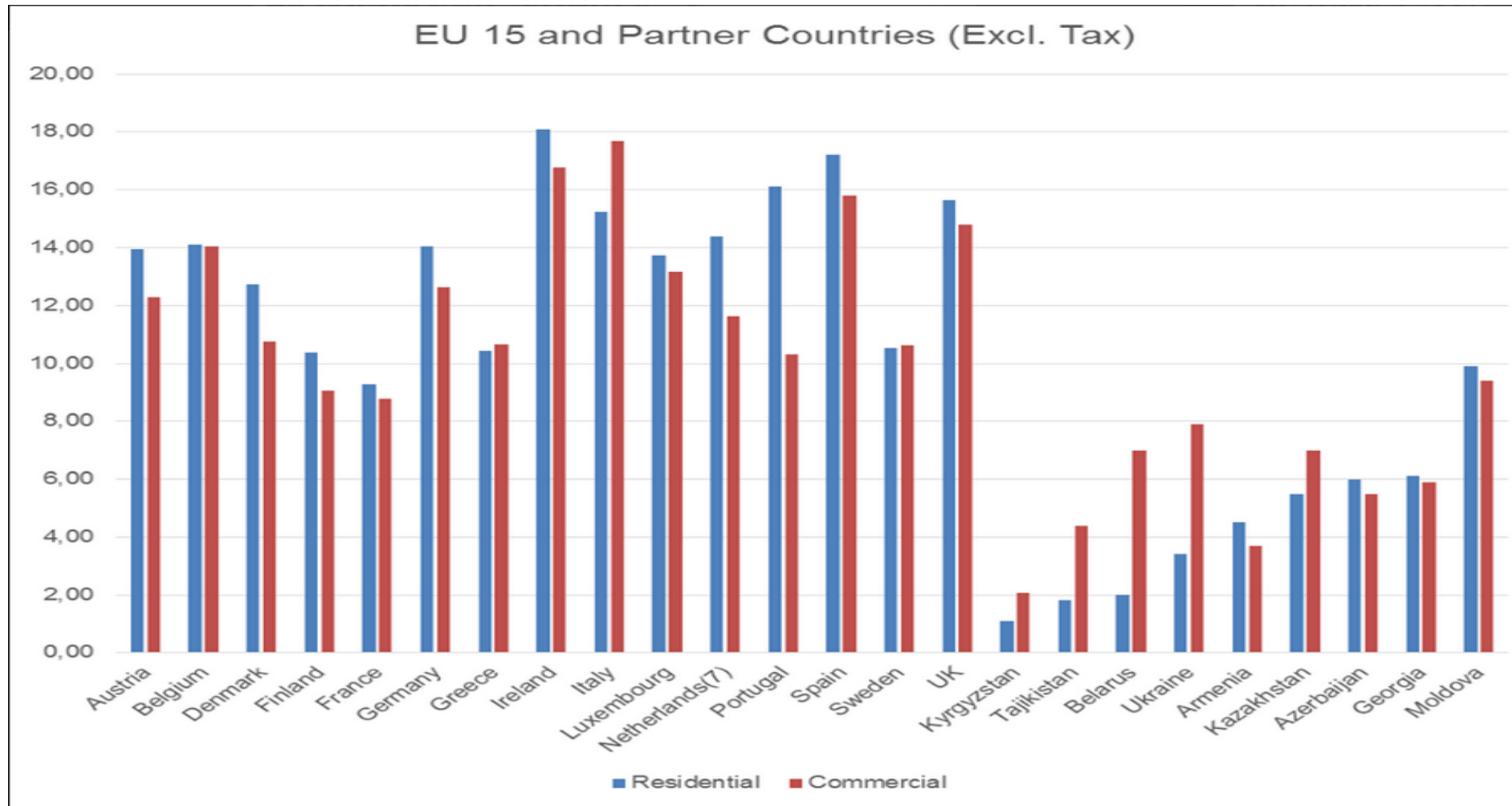
– 16 თ/კვტსთ

2015წ

– 12. 56 თ/კვტსთ

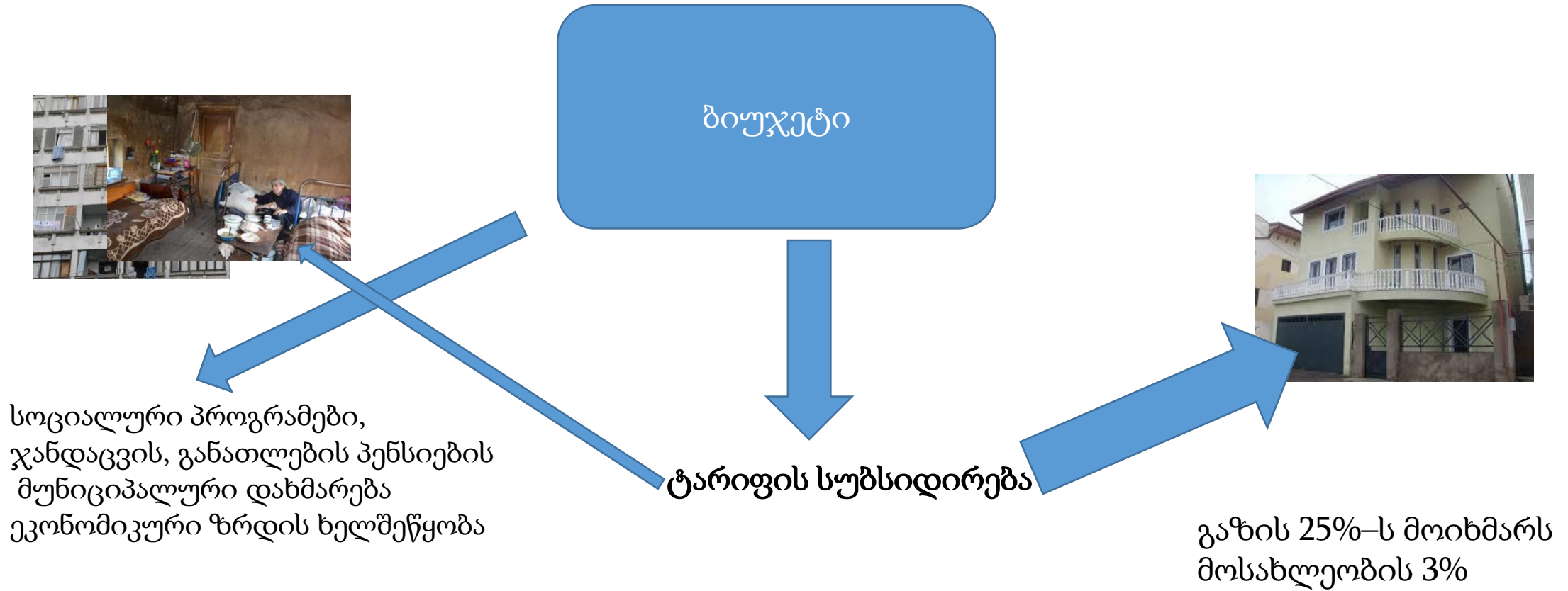
ელექტროენერგიის რეალური ტარიფი შემცირებულია 1.94– ანუ თითქმის 2ჯერ 2006 წლის შემდეგ

ტარიფის და კეთილდღეობის ურთიერთდამოკიდებულება საყოფაცხოვრებო და კომერციული ტარიფები მსოფლიოში

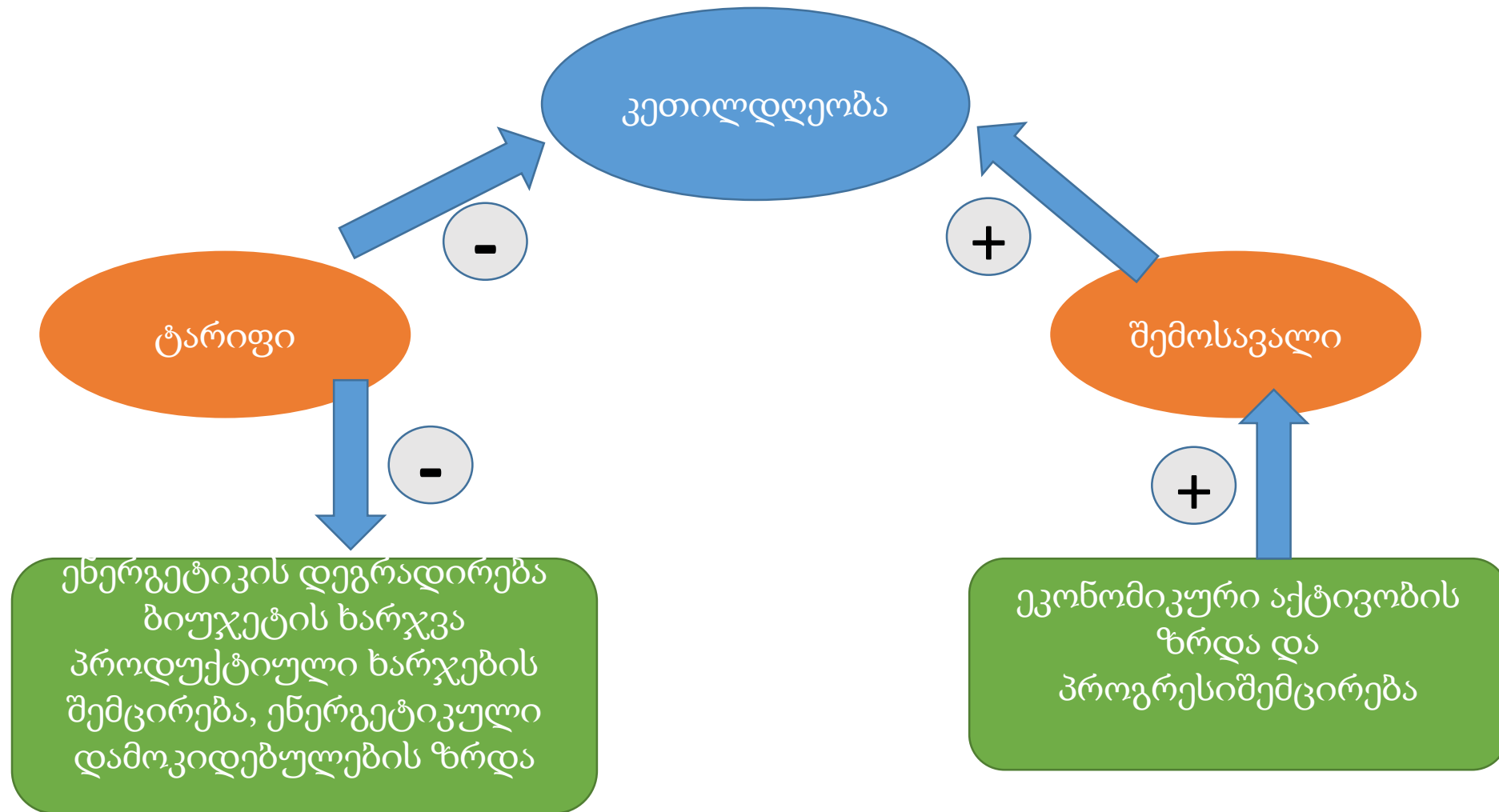

სექტორებს შორის სუბსიდირება იწვევს არაპროდუქტიული ხარჯვის ზრდას და ეკონომიკის შეფერხებას

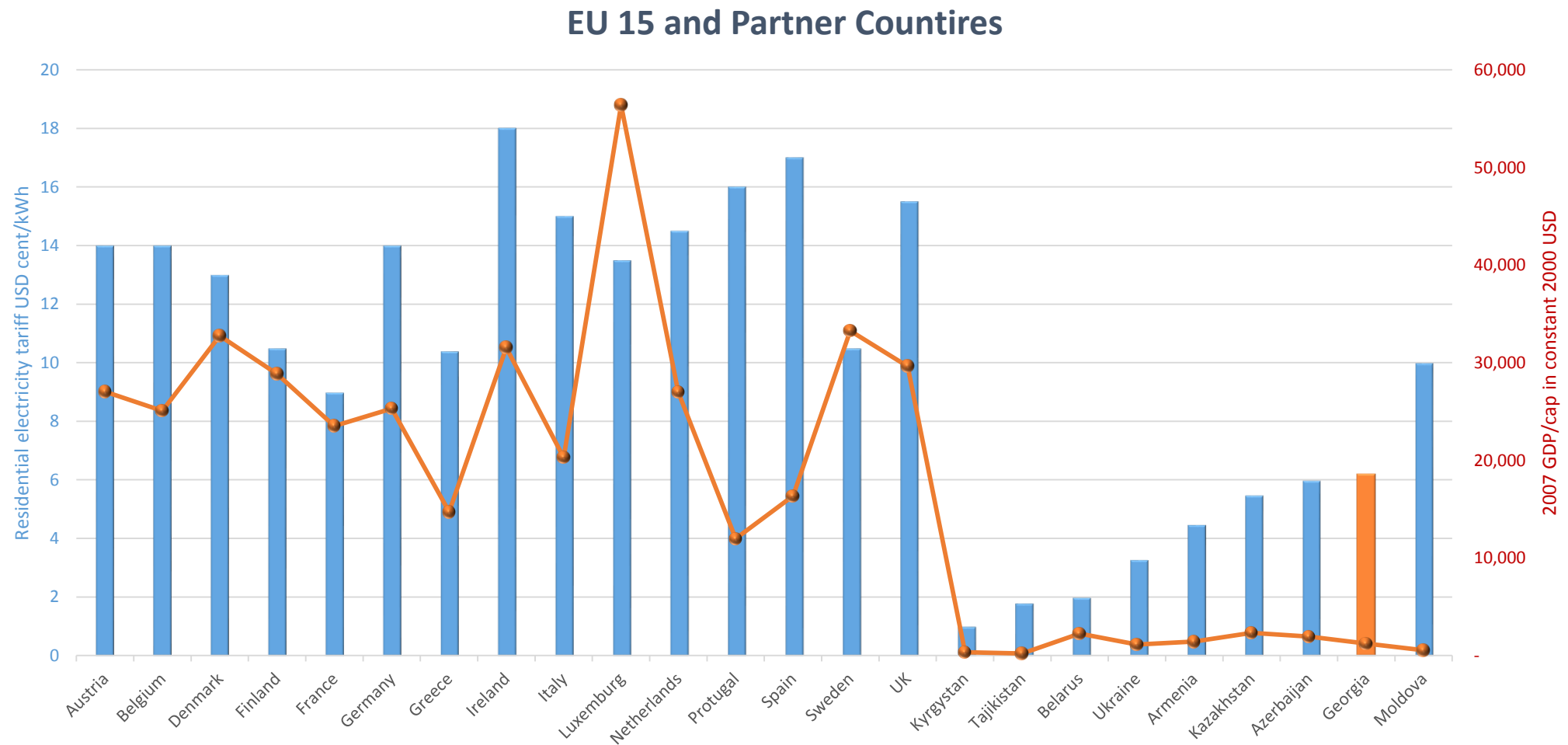
ტარიფის სუბსიდირება და მოსახლეობის კეთილდღეობა

არასისტემური მიდგომა ტარიფებისადმი უარყოფითი შედეგით

ტარიფი და მთლიანი შიდა პროდუქტი

ტარიფის დარჩენილი ნაცრისფერი არეები

- მუდმივი+ ცვლადი = მუდმივს
- თელასის მემორანდუმი გრძელვადიანი ტარიფით
- სოკარის მემორანდუმი
- გაზის ტარიფი და მიწოდების დერეგულირება
- „სოციალური“ გაზი
 - ობიექტური ეკონომიკური საზომი არ არსებობს
 - გამოიყენება ელექტროენერგიის ტარიფის სუბსიდირებისათვის
- სხვა

დასკვნები

- ტარიფები უნდა გამოვიდეს პოლიტიკური დღის წესრიგიდან და გადაინაცვლოს პროფესიულ სფეროში
- ტარიფის დაბალი დონე არ განაპირობებს მაღალ კეთილდღეობას – პირიქით
- ტარიფის სუბსიდირება სოციალურ პრობლემებს ზრდის და არ ამცირებს. სოციალური დაცვა სოციალური დაცვის სამსახურების ფუნქციაა
- პოლიტიკური სისტემის ამოცანა არაა ტარიფის შემცირება, არამედ შემოსავლების გაზრდა უნდა იყოს.
- აღმოსაფხვრელია ტარიფებთან დაკავშირებული ნაცრისფერი არეები
- ამისთვის საჭიროა ხარისხიანი კანონმდებლობა – მაგალითად ევროპის ენერგეტიკული კანონმდებლობის დანერგვა